

Efektívna verejná správa

CESTOVNÝ RUCH

Podnikanie v cestovnom ruchu v obci

Európska únia
Európsky sociálny fond

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Vážená pani primátorka / Vážení pán primátor
Vážená pani starostka / Vážení pán starosta

Mestá a obce nepochybne zohrávajú dôležitú úlohu v ekonomickom živote a v poskytovaní verejných služieb na miestnej a následne regionálnej úrovni. V záujme dosahovania strategických cieľov územia a v snahe zvýšiť efektivitu a výkonnosť súčasného potenciálu jednotlivých obcí nášho regiónu sme sa v roku 2020 úspešne zapojili do projektu „Podpora rozvoja a optimalizácie verejných politík v samosprávach okresu Lučenec“ (Európsky sociálny fond, OP Efektívna verejná správa), ktorý zastrešuje Mesto Filakovo a jeho Partner Obec Tomášovce.

Aktivity tohto projektu prebiehajú s dôrazom na podporu medzibecnej spolupráce, ktorá je jednou z kľúčových podmienok posilnenia miestnej úrovne územnej samospráv. Ak obce a mestá nebudú ochotné alebo schopné spolupracovať pri výkone svojich kompetencií, nenaplní sa jeden zo základných cieľov - efektivita verejnej správy. Všetky samosprávy disponujú rovnakými kompetenciami bez ohľadu na počet obyvateľov, hospodársky potenciál i daňovú a ekonomickú silu. Je známe, že mnohé obce na území okresu mesta Lučenec nemajú vypracované základné strategické dokumenty a zároveň tieto obce v dôsledku nedostatku personálnych a finančných kapacít, nie sú schopné uchádzať sa o žiadnu výzvu vyhlásenú na národnej alebo nadnárodnej, príp. európskej úrovni, ktorá by pomohla rozvoju ich obce. Zároveň je potrebné podporovať odstraňovanie medziregionálnych rozdielov.

Zmluva o poskytnutí grantu na tento projekt bola zverejnená 16.04.2021 a jej implementácia začala 01.05.2021. Hlavné aktivity, ktoré vychádzajú z územne platných programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja, akčnými plánmi a pod. v programovacom období 2014-2020 ako aj 2020-2027, tohto projektu sú tri:

- Vypracovanie koncepčných, analytických a metodických materiálov pre potreby skvalitnenia a zefektívnenia verejných politík v oblastiach úsekov výkonu originálnych a prenesených kompetencií samospráv. Ide o 5 najzložitejších kompetencií v oblastiach: Stavebné konanie, Ochrana životného prostredia s dôrazom na nakladanie s odpadom, Školstvo, Sociálne služby a Cestovný ruch.
- Vyhľadávanie možností zapájania sa do aktuálnych národných a nadnárodných výziev. Manažovanie a metodická podpora pri vypracovaní projektov ako aj pri ich implementácii.
- Koordinácia a metodická podpora pre opatrenia na analýzu, aktualizáciu a tvorbu strategických a koncepčných dokumentov nevyhnutných k rozvoju samospráv okresu Lučenec, predovšetkým pomoc pri tvorbe programov rozvoja obcí.

Vyššie popísané aktivity zastrešuje odborný personál v 2 kanceláriách – vo Filakove (na Mestskom úrade) a v Tomášovciach (na Obecnom úrade). Tento regionálny manažment sa usiluje o zladenie záujmov všetkých aktérov tak, aby ich aktivity viedli k rozvoju celého regiónu. So správnym plánovaním a pri efektívnom využívaní svojho potenciálu, môžu samosprávy zlepšiť svoju funkčnosť a zvýšiť životnú úroveň svojich obyvateľov.

Viac informácií – www.evsnovohrad.sk, www.reformuj.sk

CESTOVNÝ RUCH

Podnikanie v cestovnom ruchu v obci

KOMPETENCIE, LEGISLATÍVA, PRAX

Obsah

ZOZNAM SKRATIEK	4
PREDSLOV	4
ČASŤ I.	
KOMPETENCIE OBCÍ V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU	5
1.1 Podnikanie v cestovnom ruchu	6
1.1.1 Definovanie pojmu podnikanie.....	6
1.1.2 Definovanie pojmu živnosť	7
1.2 Podniky cestovného ruchu	10
1.2.1 Ubytovacie zariadenia	11
1.2.2 Pohostinské zariadenia	12
1.2.3 Cestovná kancelária a cestovná agentúra	12
1.3 Zriadenie prevádzky v oblasti cestovného ruchu na území obce	13
1.4 Dane a poplatky súvisiace s podnikaním v oblasti cestovného ruchu na území obce	15
1.4.1 Dane v obci/meste	15
1.4.2 Poplatky v obci/meste	23
ČASŤ II.	
LEGISLATÍVA/KONCEPČNÉ DOKUMENTY	25
ČASŤ III.	
PRAX	26
3.1. Zriadenie živnosti v cestovnom ruchu	26
3.2. Podnikanie v cestovnom ruchu ako vybraná spoločnosť v zmysle Obchodného zákonníka č. 513/1991 Z.z.	28
A. Spoločnosť s ručením obmedzením	28
B. Komanditná spoločnosť	30
C. Verejná obchodná spoločnosť	31
D. Družstvo	32
3.3 Zriadenie prevádzky v oblasti cestovného ruchu na území obce ...	33
3.4 Komunikácia s úradmi pri zriadení prevádzky	35
3.5 Zriadenie pokladnice E-KASA KLIENT	36
3.6 Ubytovanie v súkromí	36
3.7 Dane súvisiace s podnikaním na území obce	37
3.8 Rekonštrukcia, výstavba a prestavba ubytovacích, stravovacích zariadení a zariadení doplnkových služieb	37

3.8.1 Základné postupy pri rekonštrukcii, výstavbe a prestavbe ubytovacích, stravovacích	37
3.8.2 Zabezpečenie bezbariérového prístupu do zariadení cestovného ruchu	38
3.8.3 Obnova a reštaurovanie kultúrnej pamiatky a úprava nehnuteľností	40

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	42
---	-----------

Zoznam skratiek

CR – cestovný ruch

FO – fyzická osoba

PO – právnická osoba

KATASTER – kataster nehnuteľností

ZARIADENIE – ubytovacie zariadenie

KO – komunálny odpad

DSO – drobný stavebný odpad

Predslov

Cestovný ruch v regióne a v konkrétnych obciach plní významné hospodárske, sociálne a kultúrne funkcie. Okres Lučenec patrí v súčasnosti medzi najmenej rozvinuté okresy na Slovensku, málo známy je pre domácich a zahraničných návštevníkov. Charakteristický je však širokou paletou primárnej ponuky cestovného ruchu, čo dáva predpoklad rozvoja cestovného ruchu regiónu. Chýba však vybudovaná komplexná sekundárna ponuka CR (supraštruktúra, infraštruktúra CR, všeobecná infraštruktúra), ktorá by zabezpečila, aby sa návštevník regiónu mohol v regióne/obci ubytovať, stravovať, vykonávať rôzne rekreačné a kultúrne aktivity a bol mu súčasne poskytnutý potrebný komfort. Z toho dôvodu je potrebné naštartovať podnikanie v cestovnom ruchu v okrese.

V regióne však chýbajú komplexné informácie ako podnikat' v cestovnom ruchu, ktoré by boli zrozumiteľné aj pre bežného občana a ďalšie informácie,

ktoré súvisia s možnosťami samosprávy a aj obyvateľmi a podnikateľmi na jej území v tejto oblasti. Potenciál rozvoja cestovného ruchu v regióne je z toho dôvodu veľmi málo využitý. Aj vzhľadom k pandemickej situácii súvisiacej s COVID-19 a neistým podnikaním v cestovnom ruchu, si myslíme, že podnikanie v oblasti cestovného ruchu v okrese Lučenec má pre budúcnosť tohto regiónu veľký význam.

Cieľom publikácie/príručky je pri-niesť komplexné informácie o podnikaní a prezentovať krátky postup ako si zriadiť podnikanie v oblasti cestovného ruchu na území obce pre širokú verejnosť, samosprávu a podnikateľov a zároveň napomôcť tak regiónu pri rozvoji cestovného ruchu.

Táto Príručka spracúva postup povoľovania podľa legislatívy účinnej od 01.04.2024. Povinnosťou však je postupovať vždy podľa aktuálne platnej legislatívy.

I. ČASŤ

KOMPETENCIE OBCÍ V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU

Obec v zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. pri výkone samosprávy usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci. Obec môže vo veciach územnej samosprávy v zmysle zákona o obecnom zriadení vydávať všeobecné záväzné nariadenia, ktoré určujú jednotlivé povinnosti podnikateľov v cestovnom ruchu na území obce/mesta.

V zmysle zákona č. 416/2001 na obce prechádzajú pôsobnosti na úseku cestovného ruchu a to formou vypracúvania programov cestovného ruchu a koordinovaním spolupráce právnických osôb vo veciach cestovného ruchu.

Obec v cestovnom ruchu v zmysle zákona č. 91/2010 Z.z. o podpore cestovného ruchu:

- a) môže iniciovať vznik oblastnej organizácie a podieľa sa na spolufinancovaní jej aktivít,
- b) spolupracuje s organizáciami cestovného ruchu pri tvorbe koncepcie rozvoja cestovného ruchu na území obce, ročného plánu aktivít a moni-

torovacej správy o vývoji cestovného ruchu na území obce,

c) tvorí programy, plány, stratégie a koncepcie rozvoja cestovného ruchu,

d) vytvára vlastné finančné zdroje na realizáciu aktivít v cestovnom ruchu,

e) buduje infraštruktúru podporujúcu aktivity v cestovnom ruchu, ktorá spadá do pôsobnosti obce,

f) sústreďuje štatistické údaje o cestovnom ruchu v obci,

g) spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy a s orgánmi vyššieho územného celku pri realizácii štátnej politiky cestovného ruchu v Slovenskej republike,

h) podieľa sa na uplatňovaní mechanizmu fungovania jednotnej prezentácie Slovenskej republiky v zahraničí.

Obec v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. Zákon o ochrane pamiatkového fondu utvára všetky podmienky potrebné na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie pamiatkového fondu na území obce.

Obec:

a) dbá, aby vlastníci kultúrnych pamiatok konali v súlade s týmto zákonom,

b) koordinuje budovanie technickej infraštruktúry sídel s pamiatkovým územím,

c) spolupôsobí pri zabezpečovaní úprav uličného interiéru a uličného parteru, drobnej architektúry, historickej zelene, verejného osvetlenia a reklamných zariadení tak, aby boli v súlade so zámermi na zachovanie a uplatnenie hodnôt pamiatkového územia,

d) podporuje iniciatívy občanov a občianskych združení pri ochrane pamiatkového fondu,

e) na základe výpisov z ústredného zoznamu vedie evidenciu pamiatkového fondu na území obce.

Obec môže utvárať zdroje na príspevky vlastníkom na záchranu a ob-

novu kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území obce. Obec môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností obce možno zaradiť okrem hnutelných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Zoznam evidovaných pamätihodností obce predloží obec na odborné a dokumentačné účely krajskému pamiatkovému úradu; ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj stavebnému úradu.

1.1 Podnikanie v cestovnom ruchu

1.1.1 DEFINOVANIE POJMU PODNIKANIE

Podnikaním sa podľa Obchodného zákonníka č. 513/1991 Z.z. rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.

Podnikateľom podľa tohto zákona je:

- osoba zapísaná v obchodnom registri,
- osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia,
- osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,
- fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

Sídлом právnickej osoby a miestom podnikania fyzickej osoby je adresa, ktorá je ako sídlo alebo miesto podnikania zapísaná v obchodnom alebo v živnostenskom registri alebo v inej evidencii ustanovenej osobitných zákonom.

Zahraničné osoby môžu podnikat' na území Slovenskej republiky za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu ako slovenské osoby, pokiaľ zo zákona nevyplýva niečo iné. Zahraničnou osobou sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba s bydliskom alebo právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky. Podnikaním zahraničnej osoby na území Slovenskej republiky sa rozumie na účely tohto zákona podnikanie tejto osoby, ak má podnik alebo jeho

organizačnú zložku umiestnenú na území Slovenskej republiky. Návrh na zápis podáva zahraničná osoba.

Obchodný register je verejný zoznam zákonom ustanovených údajov (ďalej len „zapísané údaje“), ktorého súčasťou je zbierka zákonom ustanovených listín.

Do obchodného registra sa zapisujú:

a) právnické osoby založené podľa zákona č. 513/1991 Z.z., a to:

- verejná obchodná spoločnosť
- komanditná spoločnosť
- spoločnosť s ručením obmedzeným

- akciová spoločnosť
- družstvo

b) právnické osoby založené podľa práva Európskej únie, a to:

- európske zoskupenie hospodárskych záujmov

- európske družstvo
- európska spoločnosť

c) právnické osoby zriadené zákonom alebo na základe zákona, ak osobitný zákon ustanovuje, že sa zapisujú do obchodného registra

d) štátne podniky

e) organizačné zložky podnikov slovenských právnických osôb

f) podniky zahraničných právnických osôb a organizačné zložky podnikov zahraničných právnických osôb.

1.1.2 DEFINOVANIE POJMU ŽIVNOSŤ

Živnosť je druhom podnikania, ktoré sa riadi zákonom č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní (živnosten-

ským zákonom). Ide o podnikanie na základe živnostenského oprávnenia (tzv. živnostenské podnikanie). Živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti fyzickými osobami sú:

- a) dosiahnutie veku 18 rokov,
- b) spôsobilosť na právne úkony,
- c) bezúhonnosť, ak tento zákon neustanovuje inak.

Osobitnými podmienkami prevádzkovania živnosti sú odborná alebo iná spôsobilosť podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov, ak ju tento zákon vyžaduje.

Členenie živností:

A. remeselné – vyžaduje sa odborná spôsobilosť získaná v odbore (napr. pohostinná činnosť a výroba hoto-vých jedál určených na priamu spotrebu mimo prevádzkových priestorov, kaderníctvo pánske/, dámske/, detské, oprava áut, kaderníctvo, kozmetické služby, manikúra, pedikúra)

Podmienky: odborná spôsobilosť sa preukazuje výučným listom alebo iným dokladom o ukončení učebného odboru, aspoň 3 roky praxe v odbore, prevádzkujú sa na základe ohlásenia fyzickej alebo právnickej osoby

B. viazané – vyžaduje sa odborná spôsobilosť upravená osobitnými predpismi. Patria tu napr.: prevádzkovanie cestovnej kancelárie/cestovnej agentúry, sprievodca cestovného ruchu,

masérské služby, ubytovacie služby v ubytovacom zariadení s prevádzkovaním pohostinských služieb, osobitnou podmienkou je spoľahlivosť so zreteľom na ochranu života, zdravia, majetku a verejných záujmov.

Uvádzame konkrétne podmienky k založeniu niektorým viazaným živnostiam v oblasti cestovnom ruchu.

Živnosť	Preukaz spôsobilosti	Poznámka
Prevádzkovanie cestovnej kancelárie	– vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a jeden rok praxe v odbore alebo – vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo vyššie odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore alebo – úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a tri roky praxe v odbore	
Prevádzkovanie cestovnej agentúry	– vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a šesť mesiacov praxe v odbore alebo – vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo vyššie odborné vzdelanie a jeden rok praxe v odbore alebo – úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a dva roky praxe v odbore	
Sprievodca cestovného ruchu	– osvedčenie o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu v odbore vydané vzdelávacou inštitúciou akreditovanou Ministerstvom školstva SR	§ 14 zákona č. 568/2009 Z. z. o celožiivotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Masérské služby	– absolvovanie strednej zdravotníckej školy alebo	

	– absolvovanie lekárskej fakulty alebo zdravotníckej univerzity alebo – absolvovanie vysokej školy telovýchovného smeru	
Wellness masérské služby	– osvedčenie o úplnej kvalifikácii	§ 19 zákona č. 568/2009 Z. z.
Ubytovacie služby v ubytovacích zariadeniach s prevádzkovaním pohostinských činností v týchto zariadeniach	– vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a dva roky praxe v odbore alebo – vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo vyššie odborné vzdelanie a tri roky praxe v odbore alebo – úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a štyri roky praxe v odbore	
Zmenárne	devízová licencia	§ 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

C. voľné – sú živnosti, ktoré nie sú uvedené ako remeselné a viazané, nie je ustanovená žiadna odborná ani iná spôsobilosť, vyžadujú sa len všeobecné podmienky prevádzkovania živnosti.

Živnosti poskytujúce služby

v zmysle zákona č. 455/1991 Z. z.

Službami sa na účel tohto zákona rozumie poskytovanie opráv a údržby vecí, preprava osôb a tovaru, iné práce a výkony na uspokojovanie ďalších potrieb.

Podnikateľ poskytujúci služby je

oprávnený poskytovať aj malé občerstvenie. Malým občerstvením sa rozumie predaj nealkoholických nápojov (káva, čaj, limonády), ak sú určené na priamu konzumáciu na mieste.

Podnikateľ oprávnený na prepravu osôb a tovaru môže vykonávať činnosti súvisiace so zaistením bezpečnosti a pohodlia cestujúcich, prekladať, skladovať a baliť zásielky, prevádzkovať úschovu a poskytovať pohostinstvo

stvo v dopravných prostriedkoch.

Činnosti, ktoré môžu vykonávať iba osoby s osobitnou odbornou spôsobilosťou:

- Činnosti vykonávané v prevádzkarni alebo externe (u zákazníka)
- Pánske, dámske a detské kaderníctvo
- Kozmetické služby
- Pedikúra
- Sprievodca cestovného ruchu
- Masérské služby

1.2 Podniky cestovného ruchu

Podniky cestovného ruchu tvoria objekt cestovného ruchu. Sú nositeľmi ponuky v regióne/obci. Podniky cestovného ruchu sa vyznačujú rôznymi osobitosťami, ktoré treba brať do úvahy, a to sú: poskytujú služby, majú sezónny charakter, vyznačujú sa vysokým podielom živej práce, kapitálovou náročnosťou, náročnosťou na kvalifikovanosť a nevyhnutnosťou na spoluprácu v mieste realizácie.

Podniky cestovného ruchu môžeme rozdeliť:

A. PRODUCENTOV SLUŽIEB:

- ubytovacie zariadenia – členenie podľa kategórií a tried /Vyhláška MH SR č. 277/2008 Z. z. ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaraďovaní do kategórií a tried/
- pohostinské zariadenia – členenie podľa kategórií v zmysle Vyhlášky č. 125/1995 Z.z.,
- dopravné zariadenia (cestná, že-

lezničná a letecká doprava, doprava po vode, lanovky, vleky)

- kúpeľno-liečebné zariadenia (termálne kúpaliská, kúpele, aquaparky, rôzne zariadenia na wellness procedúry)

- športovo-rekreačné zariadenia

• interiérové: sú to napr. herňa pre deti, kolkáreň, tenisová hala, fitness centrum, sauna, solárium, krytý bazén, gymnastická hala a iné,

• letné: napr. bazén, prírodné kúpalisko, pláž pri vodnej ploche, vodná kĺzačková dráha, lodenica, trávnaté plochy na slnenie, volejbalové ihrisko, tenisový kurt, golfové alebo minigolfové ihrisko, plocha na kolieskové korčule, turisticky chodník a cesta a iné.

• zimné: napr. klzisko, ľadová plocha, lyžiarska bežecká a zjazdová trať, lyžiarska cvičná lúka, prírodná sánkarská dráha, lanovka a iné.

- kultúrno-spoločenské zariadenia (divadlá, kiná, kultúrne domy, galérie,

knižnice, zoologické záhrady, lunaparky)

- združenia cestovného ruchu

B. SPROSTREDKOVATEĽOV SLUŽIEB

- cestovné kancelárie/cestovné agentúry

- turistické informačné kancelárie

- informačné systémy

- rezervačné systémy

- distribučné systémy

1.2.1 UBYTOVACIE ZARIADENIA

Vyhláška MH SR č. 277/2008 Z.z. ustanovuje druhy kategórií a tried ubytovacích zariadení, ako aj klasifikačné znaky, ktoré musia spĺňať ubytovacie zariadenia pri zaraďovaní do kategórií a tried (ďalej len "kategorizácia"). Kategorizácia sa vzťahuje na ubytovacie zariadenia, ktoré prevádzkujú podnikatelia poskytujúci ubytovanie a s ním spojené služby na základe živnostenského oprávnenia.

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie:

1. ubytovacím zariadením budova, priestor alebo plocha, v ktorom sa verejnosti celoročne poskytuje za úhradu prechodné ubytovanie a s ním spojené služby. Ubytovacie zariadenie je aj sezónne ubytovacie zariadenie poskytujúce ubytovanie a s ním spojené služby najviac deväť mesiacov v roku,
2. kategóriou ubytovacieho zariadenia určenie druhu ubytovacieho zariadenia na základe splnených kritérií kategorizácie podľa klasifikačných znakov a fakultatívnych znakov ubytovacieho

zariadenia uvedených v prílohe, 3. triedou určenie minimálnych požiadaviek na vybavenie ubytovacieho zariadenia podľa jednotlivých kategórií a požiadaviek na úroveň a rozsah poskytovaných služieb spojených s ubytovaním podľa kritérií uvedených v prílohe. Triedy sa označujú hviezdikami od najnižšej triedy (*) po najvyššiu triedu (*****).

Kategorizácia sa vzťahuje na tieto ubytovacie zariadenia:

Kategória	Trieda
1. hotel	* * * * *
• garni hotel	* * * * *
• horský hotel	* * * * *
• kongresový hotel	— * * * * *
• wellness hotel	— * * * * *
• kúpeľný hotel	— * * * * *
• boutique hotel	— — * * * * *
• apartmánový hotel	* * * * *
• motel	* * * * *
2. hotel	* * * * *
3. penzión	* * * * *
4. apartmánový dom	— * * * * *
5. turistická ubytovňa	* * * * *
6. chatová osada	* * * * *
7. kemping	* * * * *
• minikemp	— * * * * *
8. táborisko	— — — — —
9. ubytovanie v súkromí	
• izba	* * * * *
• objekt	* * * * *
• prázdninový byt	* * * * *

1.2.2 POHOSTINSKÉ ZARIADENIA

Na zabezpečenie jednotného označovania a zaraďovania pohostinských prevádzkarní v záujme dosiahnutia požadovanej akosti, rozsahu a úrovne poskytovaných služieb sa upravuje kategorizácia pohostinských prevádzkarní a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do skupín v zmysle vyhlášky č. 125/1995 Z.z.

Kategorizácia ustanovuje záväzné pravidlá označovania pohostinských prevádzkarní a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do skupín. Vztahuje sa na všetky právnické osoby a fyzické osoby oprávnené prevádzkovať pohostinskú činnosť podľa osobitného predpisu. Pohostinské prevádzkarne, na ktoré sa vyhláška vzťahuje, sa zaraďujú do jednotlivých kategórií, skupín podľa toho, či spĺňajú alebo nespĺňajú klasifikačné znaky pre jednotlivé kategórie a skupiny ustanovené.

Základné zadelenie odbytových stredísk do kategórií a skupín:

- reštaurácia - I., II. a III. skupina,
- motorest,
- denný bar, aperitívbar, snackbar, grilbar, pizzeria,
- jedáleň so samoobsluhou,
- kaviareň - I. a II. skupina, espresso, libresso,
- vináreň - I. a II. skupina, viecha, pivnica, piváreň,
- nočný bar, varieté, dancinklub - I. a II. skupina, diskoklub (len II. skupina), biliardklub,

- hostinec,
- bistro,
- bufet.

Pre zariadenia, ktoré sú v prevádzke maximálne deväť mesiacov v kalendárnom roku, sú kategórie odvodené od služieb a funkcií stravovacích stredísk a stredísk občerstvenia:

- reštaurácia - II. a III. skupina,
- denný bar,
- jedáleň so samoobsluhou,
- bistro,
- bufet.

1.2.3 CESTOVNÁ KANCELÁRIA A CESTOVNÁ AGENTÚRA

Prevádzkovanie cestovnej kancelárie alebo prevádzkovanie cestovnej agentúry je podnikaním na základe živnostenského oprávnenia.

Cestovná kancelária

Cestovnou kanceláriou je obchodník, ktorý kombinuje služby cestovného ruchu na účely zostavenia zájazdu, predáva alebo ponúka na predaj zájazdy a uzatvára zmluvu o zájazde alebo sprostredkúva spojené služby cestovného ruchu. Cestovná kancelária má výlučné právo uzatvárať zmluvy o zájazde vo vlastnom mene, prostredníctvom iného obchodníka alebo spolu s iným obchodníkom, zasielať údaje, ktoré sa týkajú cestujúceho, inému obchodníkovi, sprostredkovať spojené služby cestovného ruchu.

Cestovná agentúra

Cestovnou agentúrou je obchodník, ktorý v rozsahu predmetu podnikania

- a) vytvára kombinácie služieb cestovného ruchu, ktoré nie sú zájazdom, ponúka a predáva ich inej cestovnej kancelárii alebo cestovnej agentúre na účel ďalšieho predaja
- b) ponúka a predáva služby cestovného ruchu
- c) sprostredkúva predaj služieb cestovného ruchu pre inú cestovnú kanceláriu, cestovnú agentúru alebo iné

- osoby, najmä dopravcov alebo prevádzkovateľov ubytovacích zariadení
- d) sprostredkúva predaj zájazdov pre inú cestovnú kanceláriu; zmluva o zájazde sa musí uzatvoriť v mene cestovnej kancelárie, pre ktorú sa zájazd sprostredkúva, a táto zodpovedá za plnenie zmluvy o zájazde
- e) predáva predmety súvisiace s cestovným ruchom.

1.3 Zriadenie prevádzky v oblasti cestovného ruchu na území obce

Nová prevádzka (prevádzkareň) – napríklad predajňa, obchod, reštaurácia, miesto, kde sa poskytujú služby a pod., zriadená na území obce/mesta sa musí nahlásiť príslušnej obci.

Oznámenie o zriadení prevádzky, prevádzkovom čase, čase predaja

Vo väčšine prípadov obec alebo mesto, v ktorej sa prevádzkuje obchod či podnik, bude vyžadovať oznámenie o zriadení prevádzkarne. Túto povinnosť ukladajú všeobecne záväzné nariadenia obcí. Obce súčasne vyžadujú aj oznámenie otváracích hodín /oznámenie o prevádzkovom čase, čase predaja/, ktoré podliehajú schváleniu obce. Lehota na podanie tohto oznámenia sa líši podľa obce či mesta, väčšinou je to 5 až 15 dní pred či po začiatku vykonávania činnosti v danej prevádzkarni.

Návrh oznámenia o zriadení prevádzky, prevádzkovom čase, čase predaja je Príloha č. 1 tejto príručky.

Žiadosť o zmenu prevádzkového času a predajného času

Obec/mesto podľa zákona o obecnom zriadení a príslušného VZN vyžaduje od podnikateľa oznámiť zmenu prevádzkového času a predajného času jeho prevádzky.

V žiadosti sa uvedú identifikačné údaje podnikateľa /obchodné meno, presná adresa, IČO/, prevádzka a adresa prevádzky, pôvodný odsúhlasený prevádzkový/predajný čas a návrh zmeny prevádzkového/predajného času vrátane vyznačenia obedňajšej prestávky.

Návrh žiadosti o zmenu prevádzkového času a predajného času je Príloha č. 2. tejto príručky.

Oznámenie o zrušení prevádzky

Podnikateľ je povinný v prípade zrušenia prevádzky oznámiť zrušenie prevádzkarne aj mestu alebo obci, na území ktorej je prevádzkareň umiestnená, a to najneskôr sedem dní pred

zrušením prevádzkarne.

Jednou z povinností, ako môže oznámiť mestu alebo obci zrušenie prevádzkarne, je elektronické oznámenie. Pokiaľ ide o povinnosť označovať príslušnému mestu alebo obci zrušenie prevádzkarne, je podľa zákona o ochrane spotrebiteľa možné použiť písomnú formu, ale ak má mesto alebo obec sprístupnenú aj elektronickú službu, môžete využiť aj tú.

Ambulantný predaj na trhových miestach v obci

Ambulantný predaj je upravený v zákone č. 178/1998 Z. z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach v znení neskorších predpisov.

Ambulantným predajom je:

- predaj v stánkoch s dočasným stanovišťom,
- predaj na prenosných predajných zariadeniach,
- sezónny predaj na verejnom priestranstve pred prevádzkarňou a
- predaj v pojazdnej predajni.

Obec všeobecne záväzným nariadením upraví predaj výrobkov a poskytovanie služieb na trhových miestach, najmä:

- a) druh predávaných výrobkov a poskytovaných služieb, ktorých predaj a poskytovanie je na trhových miestach na území obce povolené,
- b) druh, obdobie konania a rozsah príležitostných trhov,
- c) trhovú dni, predajný a prevádzkový čas,
- d) technické, prevádzkové a estetické

podmienky stánku s trvalým stanovišťom, ako aj označenie predávajúceho podľa,

e) ďalšie skutočnosti dôležité z hľadiska obce.

Na trhových miestach možno poskytnúť tieto služby:

- a) pohostinské a reštauračné služby, rýchle občerstvenie a stravovanie,
- b) brúsenie nožov, nožníc a nástrojov,
- c) oprava dáždnikov,
- d) oprava a čistenie obuvi,
- e) klúčové služby,
- f) ďalšie služby, ktoré určí obec všeobecne záväzným nariadením.

V obci sa ambulantne môžu predávať tieto výrobky:

- a) knihy, periodická tlač, originály alebo rozmnoženiny audiovizuálnych diel alebo iných diel,
- b) drobné umelecké predmety a drobné remeselné výrobky,
- c) spotrebné výrobky;
- d) jedlá a nápoje určené na priamu konzumáciu na mieste vrátane nebalenej zmrzliny,
- e) ovocie a zelenina,
- f) potraviny v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce vrátane balených mrazených krémov a balenej zmrzliny,
- g) kvetiny, dreviny a priesady,
- h) žreby okamžitých lotérií a žrebových vecných lotérií,
- i) sladkovodné trhové ryby.

Predávať formou ambulantného predaja je možné len v obci. Ambulantný predaj pri cestách a diaľniciach mimo obce je zakázaný.

1.4 Dane a poplatky súvisiace s podnikaním v oblasti cestovného ruchu na území obce

1.4.1 DANE V OBCI/MESTE

Registračná a oznamovacia povinnosť
Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá získa povolenie alebo oprávnenie na podnikanie alebo začne vykonávať inú zárobkovú činnosť na území Slovenskej republiky, je povinná registrovať sa do 30 dní u miestne príslušného správcu dane, t.j. obec/mesto.

Miestnymi daňami, ktoré môže ukladať obec a týkajú sa podnikania v cestovnom ruchu, sú:

- a) daň z nehnuteľností
- b) daň za psa,
- c) daň za užívanie verejného priestranstva,
- d) daň za ubytovanie,
- e) daň za predajné automaty,
- f) daň za nevýherné hracie prístroje,
- g) daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta.

A. Daň z nehnuteľností

Daň z nehnuteľností zahŕňa:

- A1) daň z pozemkov
- A2) daň zo stavieb

A1 DAŇ Z POZEMKOV

Daňovník

Daňovníkom dane z pozemkov je:

- a) vlastník pozemku,
- b) správca pozemku vo vlastníctve štátu, správca pozemku vo vlastníctve obce alebo správca pozemku vo vlastníctve vyššieho územného celku za-

písaný v katastri nehnuteľností (ďalej len "kataster").

Daňovníkom dane z pozemkov je:

- a) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej boli pridelené na obhospodarovanie náhradné pozemky vyčlenené z pôdneho fondu užívaného právnickou osobou až do vykonania pozemkových úprav
- b) nájomca, ak:

1. nájomný vzťah k pozemku trvá alebo má trvať najmenej päť rokov a nájomca je zapísaný v katastri

2. má v nájme pozemky spravované Slovenským pozemkovým fondom

3. má v nájme náhradné pozemky daňovníka.

Ak nemožno určiť daňovníka je daňovníkom osoba, ktorá pozemok skutočne užíva. Ak je pozemok v spoluvlastníctve viacerých daňovníkov, daňovníkom dane z pozemkov je každý spoluvlastník podľa výšky svojho spoluvlastníckeho podielu.

Predmet dane:

Predmetom dane z pozemkov sú pozemky na území Slovenskej republiky v tomto členení:

- a) orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty,
- b) záhrady,
- c) zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy,
- d) lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky s chovom rýb

a ostatné hospodársky využívané vodné plochy,
e) stavebné pozemky.

Základ dane

Základom dane z pozemkov je hodnota pozemku bez porastov určená vynásobením výmery pozemkov v m² a hodnoty pôdy za 1 m² uvedenej v prílohe č. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Sadzba dane

Ročná sadzba dane z pozemkov je 0, 25 %. Ročnú sadzbu dane z pozemkov môže správca dane všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo v jej jednotlivých častiach alebo v jednotlivom katastrálnom území znížiť alebo zvýšiť s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia.

Výpočet dane z pozemkov

Daň z pozemkov sa vypočíta ako súčin základu dane a ročnej sadzby dane z pozemkov.

A2 DAŇ ZO STAVIEB

Daňovník

Daňovníkom dane zo stavieb je vlastník stavby alebo správca stavby vo vlastníctve štátu, alebo správca stavby vo vlastníctve obce, alebo správca stavby vo vlastníctve vyššieho územného celku.

Pri stavbách spravovaných Slovenským pozemkovým fondom, ktoré sú v nájme, je daňovníkom nájomca. Ak

nemožno určiť daňovníka, daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá stavbu skutočne užíva. Ak je stavba v spoluvlastníctve viacerých daňovníkov, daňovníkom dane zo stavieb je každý spoluvlastník podľa výšky svojho spoluvlastníckeho podielu.

Predmet dane

Predmetom dane zo stavieb sú stavby na území Slovenskej republiky v tomto členení:

- stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu,
- stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu,
- chaty a stavby na individuálnu rekreáciu,
- samostatne stojace garáže,
- stavby hromadných garáží,
- stavby hromadných garáží umiestnené pod zemou,
- priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu,
- stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou,
- ostatné stavby neuvedené v písmenách a) až h).

Predmetom dane zo stavieb sú stavby, ktoré majú jedno alebo viac nadzemných podlaží alebo podzemných podlaží, spojené so zemou pevným základom alebo ukotvené pilótami. Na daňovú povinnosť nemá vplyv skutočnosť, že stavba sa prestala užívať.

Základ dane

Základom dane zo stavieb je výmera zastavanej plochy v m². Zastavanou plochou sa rozumie pôdorys stavby na úrovni najrozsiahlejšej nadzemnej časti stavby, pričom sa do zastavanej plochy nezapočítava prečnievajúca časť strešnej konštrukcie stavby. Základom dane pri stavbe hromadných garáží umiestnenej pod zemou je výmera zastavanej plochy v m², pričom zastavanou plochou sa rozumie pôdorys na úrovni najrozsiahlejšej podzemnej časti stavby.

Sadzba dane

Ročná sadzba dane zo stavieb je 0, 033 eura za každý aj začatý m² zastavanej plochy. Ročnú sadzbu dane zo stavieb môže správca dane všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo v jej jednotlivých častiach alebo v jednotlivom katastrálnom území znížiť alebo zvýšiť s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia.

Výpočet dane zo stavieb

Daň zo stavieb sa vypočíta ako súčin základu dane a ročnej sadzby dane zo stavieb.

B. Daň za psa

Predmet dane

Predmetom dane za psa je pes starší ako 6 mesiacov chovaný fyzickou osobou alebo právnickou osobou.

Predmetom dane za psa nie je:

- pes chovaný na vedecké účely a výskumné účely,
- pes umiestnený v útulku zvierat,
- pes so špeciálnym výcvikom, ktorého vlastní alebo používa držiteľ preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo držiteľ preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom.

Daňovník

Daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je

- vlastníkom psa alebo
- držiteľom psa, ak sa nedá preukázať, kto psa vlastní.

Základ dane

Základom dane je počet psov.

Sadzba dane

Sadzbu dane určí obec v eurách za jedného psa a kalendárny rok. Takto určená sadzba dane platí za každého ďalšieho psa u toho istého daňovníka.

Vznik a zánik daňovej povinnosti

Daňová povinnosť vzniká prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa pes stal predmetom dane a zaniká posledným dňom mesiaca, v ktorom pes prestal byť predmetom dane.

C. Daň za užívanie verejného priestranstva

Predmet dane

Predmetom dane za užívanie verejného priestranstva je osobitné užívanie verejného priestranstva.

Miestne príslušnou obcou je obec, na ktorej území sa užívané verejné priestranstvo nachádza. Verejným priestranstvom na účely tohto zákona sú verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve obce.

Osobitným užívaním verejného priestranstva sa rozumie umiestnenie zariadenia slúžiaceho na poskytovanie služieb, umiestnenie stavebného zariadenia, predajného zariadenia, zariadenia cirkusu, zariadenia lunaparku a iných atrakcií, umiestnenie skládky, trvalé parkovanie vozidla mimo stráženého parkoviska a podobne. Osobitným užívaním verejného priestranstva nie je užívanie verejného priestranstva v súvislosti s odstránením poruchy alebo havárie rozvodov a verejných sietí.

Daňovník

Daňovník je fyzická alebo právnická osoba, ktorá verejné priestranstvo užíva.

Základ dane

Základom dane za užívanie verejného priestranstva je výmera užívaného verejného priestranstva v m².

Sadzba dane

Sadzbu dane za užívanie verejného priestranstva určí obec v eurách za každý aj začatý m² osobitne užívané-

ho verejného priestranstva a každý aj začatý deň.

Vznik a zánik daňovej povinnosti

Daňová povinnosť vzniká dňom začatia osobitného užívania verejného priestranstva a zaniká dňom skončenia osobitného užívania verejného priestranstva.

Oznamovacia povinnosť, vyrubenie dane a platenie dane

Daňovník je povinný oznámiť svoj zámer osobitného užívania verejného priestranstva správcovi dane (obci) najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti.

Obec vyrubí daň rozhodnutím najskôr v deň vzniku daňovej povinnosti. Vyrubená daň je splatná do 15 dňo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Obec môže určiť splátky dane a lehotu ich splatnosti v rozhodnutí. Daňovník môže vyrubenú daň, ktorá bola rozhodnutím obce určená v splátkach, zaplatiť aj naraz najneskôr v lehote splatnosti prvej splátky.

Ak daňová povinnosť zanikne a daňovník oznámi túto skutočnosť správcovi dane do 30 dňo dňa zániku daňovej povinnosti, správca dane vráti pomernú časť dane za zostávajúce dni, za ktoré bola daň zaplatená. Nárok na vrátenie pomernej časti dane zaniká, ak daňovník v uvedenej lehote zánik daňovej povinnosti neoznámí.

Správa dane

Miestne príslušnou obcou je obec, na ktorej území sa užívané verejné priestranstvo nachádza.

Obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením podrobnosti k dani za užívanie verejného priestranstva, najmä miesta, ktoré sú verejnými priestranstvami, osobitné spôsoby ich užívania, sadzbu dane, prípadne rôzne sadzby dane podľa určených kritérií, náležitosti oznamovacej povinnosti, prípadné oslobodenia od tejto dane alebo zníženia dane.

D. Daň za ubytovanie

Predmet dane

Predmetom dane (t. j. za čo sa daň platí) je odplatné prechodné ubytovanie fyzickej osoby v ubytovacom zariadení (ďalej len „zariadenie“), ktorým je hotel, motel, hotel, hostel, penzión, apartmánový dom, kúpeľný dom, liečebný dom, ubytovacie zariadenie prírodných liečebných kúpeľov a kúpeľných liečební, ubytovňa, chata, stavba na individuálnu rekreáciu, zrub, bungalov, kemping, minikemp, táborisko, rodinný dom, byt v bytovom dome, v rodinnom dome alebo v stavbe slúžiacej na viaceré účely a iné zariadenie poskytujúce odplatné prechodné ubytovanie fyzickej osobe.

Osoby zúčastnené na plnení daňovej povinnosti

Daňovníkom je fyzická osoba, ktorá sa v zariadení odplatne prechodne ubytuje.

Platiteľom dane je prevádzkovateľ zariadenia, ktorý odplatné prechodné ubytovanie fyzickej osobe poskytuje. Ak nemožno určiť prevádzkovateľa

zariadenia, platiteľom dane je vlastník nehnuteľnosti alebo jej časti, v ktorej sa odplatné prechodné ubytovanie fyzickej osobe poskytuje. Ak je nehnuteľnosť alebo jej časť, v ktorej sa poskytuje odplatné prechodné ubytovanie, vo vlastníctve viacerých osôb, platiteľom dane je každý z nich a za daň ručia spoločne a nerozdielne.

Zástupca platiteľa dane je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá sprostredkuje odplatné prechodné ubytovanie medzi platiteľom dane a daňovníkom prostredníctvom prevádzkovania digitálnej platformy s ponukou zariadení na území obce poskytujúcich odplatné prechodné ubytovanie.

Základ dane

Základom dane je počet prenocovaní, najviac však 60 prenocovaní u jedného platiteľa dane v jednom kalendárnom roku.

Sadzba dane

Sadzbu dane určí obec v eurách na osobu a prenocovanie. Obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť rôznu sadzbu dane pre časti obce alebo pre jej jednotlivé katastrálne územia.

Vznik a zánik daňovej povinnosti

Daňová povinnosť vzniká dňom poskytnutia odplatného prechodného ubytovania fyzickej osobe a zaniká dňom ukončenia poskytovania odplatného prechodného ubytovania fyzickej osobe.

Oznamovacia povinnosť

Platiteľ dane je povinný obci oznámiť najneskôr v deň začatia poskytovania odplatného prechodného ubytovania ubytovaciu kapacitu zariadenia a ukončenie poskytovania odplatného prechodného ubytovania je platiteľ dane povinný obci oznámiť najneskôr do 30 dní odo dňa ukončenia poskytovania odplatného prechodného ubytovania. Platiteľ dane je povinný obci oznámiť všetky zmeny skutočností rozhodujúcich pre určenie dane do 30 dní odo dňa, keď tieto skutočnosti nastali.

Platiteľ dane je povinný na účely tejto dane viesť podrobnú evidenciu fyzických osôb, ktorým bolo odplatné prechodné ubytovanie poskytované. Evidenciu fyzických osôb vedie v listinnej podobe alebo elektronickej podobe formou evidenčnej knihy, ktorá obsahuje meno a priezvisko fyzickej osoby, adresu trvalého pobytu, dátum narodenia, číslo a druh preukazu totožnosti, ktorým môže byť občiansky preukaz, cestovný pas alebo iný doklad preukazujúci totožnosť daňovníka, dĺžku pobytu (počet prenocovaní) a ďalšie záznamy potrebné pre správne určenie dane. Evidenčnú knihu je povinný viesť prehľadne a zápisy usporadúvať postupne z časového hľadiska podľa vzniku daňovej povinnosti.

Platiteľ dane je povinný obci oznámiť, že namiesto neho daň z časti alebo úplne vyberá zástupca platiteľa dane, ktorý na seba preberá plnenie

daňovej povinnosti za platiteľa dane. Platiteľ dane vedie podrobnú evidenciu za všetky fyzické osoby, ktorým bolo odplatné prechodné ubytovanie poskytnuté.

Určenie dane podľa pomôcok

Obec písomne vyzve platiteľa dane, ktorý nesplní oznamovaciu povinnosť, na jej splnenie v primeranej lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako osem dní.

Ak platiteľ dane nesplní oznamovaciu povinnosť ani na základe výzvy, obec zistí základ dane a určí daň podľa pomôcok. Základom dane pri určovaní dane podľa pomôcok je súčin ubytovacej kapacity zariadenia (počet lôžok) v čase určenia dane podľa pomôcok a počtu dní v kalendárnom roku, za ktoré si platiteľ dane nesplnil oznamovaciu povinnosť. Na určovanie dane podľa pomôcok nemá vplyv vznik a zánik daňovej povinnosti.

Osobitné ustanovenia pre zástupcu platiteľa dane

Obec môže so zástupcom platiteľa dane uzavrieť dohodu o náležitostiach rozsahu a spôsobu vedenia evidencie na účely platenia dane, spôsobe vyberania dane, náležitostiach potvrdenia o zaplatení dane, lehotách a spôsobe odvodu dane obci. Zástupca platiteľa dane oznamuje obci základ dane podľa § 39 zákona v lehote a spôsobom ustanoveným všeobecne záväzným nariadením. Zástupca platiteľa dane vyberá daň od daňovníka v mene platiteľa dane, ktorú odvádza na účet

správcu dane. Platba na účet správcu dane sa považuje za odvedenú daň. Postup podľa osobitného predpisu vzťahujúci sa na neoznačenú platbu sa nepoužije, ak zástupca platiteľa dane preukáže, že k odvedeniu dane došlo v dôsledku chyby v písaní, počítaní alebo inej zrejmej nesprávnosti.

Paušálna daň

Obec môže ustanoviť všeobecne záväzným nariadením paušálnu sadzbu dane. Paušálna sadzba dane je sadzba dane na jedno lôžko z ubytovacej kapacity zariadenia na kalendárny rok.

Paušálna daň sa vypočíta ako súčin paušálnej sadzby dane a najväčšej ubytovacej kapacity zariadenia za posledný rok; na zmeny ubytovacej kapacity počas kalendárneho roka sa neprihliada. Paušálna daň sa uplatní, ak s ňou platiteľ dane súhlasí.

Obec vyrubí paušálnu daň rozhodnutím. Obec môže v rozhodnutí určiť platenie paušálnej dane v splátkach. Splátky sú splatné v lehotách určených obcou v rozhodnutí; platiteľ dane môže vyrubenú daň zaplatiť aj naraz najneskôr v lehote splatnosti prvej splátky.

Správa dane

Miestne príslušnou obcou je obec, na ktorej území sa zariadenie nachádza.

Obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením podrobnosti, najmä náležitosti a lehotu oznamovacej povinnosti platiteľa dane, sadzbu dane, rozsah a spôsob vedenia preukaznej evidencie na účely dane, spôsob vy-

berania dane, náležitosti potvrdenia o zaplatení dane, lehoty a spôsoby jej odvodu obci, prípadné oslobodenia od tejto dane alebo zníženia dane.

E. Daň za predajné automatyPredmet dane

Predmetom dane za predajné automaty sú prístroje a automaty, ktoré vydávajú tovar za odplatu a sú umiestnené v priestoroch prístupných verejnosti. Predmetom dane za predajné automaty nie sú automaty, ktoré vydávajú cestovné lístky verejnej dopravy.

Daňovník

Daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá predajné automaty prevádzkuje.

Základ dane

Základom dane je počet predajných automatov.

Sadzba dane

Sadzbu dane určí obec v eurách za jeden predajný automat a kalendárny rok.

Vznik a zánik daňovej povinnosti

Daňová povinnosť vzniká prvým dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom sa predajný automat začal prevádzkovať, a zaniká posledným dňom mesiaca, v ktorom sa ukončilo jeho prevádzkovanie. Ak dôjde v rámci jedného kalendárneho mesiaca k zmene správcu dane k tomu istému predmetu dane, vzniká daňová povinnosť u nového správcu dane prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci,

v ktorom došlo k zmene správcu dane.

F. Daň za nevýherné hracie prístroje

Predmet dane

Predmetom dane za nevýherné hracie prístroje sú hracie prístroje, ktoré sa spúšťajú alebo prevádzkujú za odplatu, pričom tieto hracie prístroje nevýdávajú peňažnú výhru a sú prevádzkované v priestoroch prístupných verejnosti.

Nevýherné hracie prístroje sú:

- a) elektronické prístroje na počítačové hry,
- b) mechanické prístroje, elektronické prístroje, automaty a iné zariadenia na zábavné hry.

Daňovník

Daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nevýherné hracie prístroje prevádzkuje.

Základ dane

Základom dane je počet nevýherných hracích prístrojov.

Sadzba dane

Sadzbu dane určí obec v eurách za jeden nevýherný hrací prístroj a kalendárny rok.

Vznik a zánik daňovej povinnosti

Daňová povinnosť vzniká prvým dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom sa nevýherný hrací prístroj začal prevádzkovať, a zaniká posledným dňom mesiaca, v ktorom sa ukončilo jeho prevádzkovanie. Ak dôjde v rámci jedného kalendárneho mesiaca k zmene správcu dane k tomu istému

predmetu dane, vzniká daňová povinnosť u nového správcu dane prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k zmene správcu dane.

Správa dane

Miestne príslušnou obcou je obec, na ktorej území sa nevýherné hracie prístroje prevádzkujú.

G. Daň za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti

Predmet dane

Predmetom dane za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta je vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta. Predmetom dane nie je vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta pri činnostiach spojených s ochranou zdravia, majetku a verejného poriadku.

Daňovník

Daňovníkom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je držiteľom motorového vozidla.

Základ dane

Základom dane je počet dní vjazdu a zotrvania motorového vozidla v historickej časti mesta.

Sadzba dane

Sadzbu dane určí obec v eurách za motorové vozidlo a každý aj začatý deň vjazdu a zotrvania v historickej časti mesta. Sadzba dane sa môže určiť aj paušálnou sumou za vjazd motorovým vozidlom do historickej časti

mesta bez ohľadu na počet dní zotrvania v tejto časti mesta.

Vznik a zánik daňovej povinnosti

Daňová povinnosť vzniká dňom vjazdu motorového vozidla do historickej časti mesta a zotrvania motorového vozidla v historickej časti mesta a zaniká dňom výjazdu motorového vozidla z historickej časti mesta.

Oznamovacia povinnosť, vyrubenie dane a platenie dane

Daňovník je povinný oznámiť svoj zámer vojsť motorovým vozidlom do historickej časti mesta a zotrvať motorovým vozidlom v historickej časti mesta správcovi dane, najneskôr v deň vzniku daňovej povinnosti. Obec vyrubí daň rozhodnutím najskôr v deň vzniku daňovej povinnosti. Vyrubená daň je splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Obec môže určiť splátky dane a lehotu ich splatnosti v rozhodnutí. Daňovník môže vyrubenú daň, ktorá bola rozhodnutím obce určená v splátkach, zaplatiť aj naraz najneskôr v lehote splatnosti prvej splátky. Ak daňová povinnosť zanikne a daňovník oznámi túto skutočnosť správcovi dane do 30 dní odo dňa zániku daňovej povinnosti, správca dane vráti pomernú časť dane za zostávajúce dni, za ktoré bola daň zaplatená. Nárok na vrátenie pomernej časti dane zaniká, ak daňovník v uvedenej lehote zánik daňovej povinnosti neoznámia.

Určenie dane podľa pomôcok

Obec písomne vyzve daňovníka, kto-

rý nesplní oznamovaciu povinnosť o vzniku daňovej povinnosti, na jej splnenie v primeranej lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako osem dní. Ak daňovník nesplní oznamovaciu povinnosť ani na základe výzvy, obec zistí základ dane a určí daň podľa pomôcok. Obec oznámi daňovníkovi určenie dane podľa pomôcok, pričom dňom začatia určenia dane podľa pomôcok je deň uvedený v oznámení. Na postup obce pri určení dane podľa pomôcok sa vzťahuje osobitný predpis.

Správa dane

Miestne príslušnou obcou je obec, na ktorej území sa historické časti nachádzajú. Obec ustanoví všeobecne záväzným nariadením najmä vymedzenie historickej časti, sadzbu dane, prípadne rôzne sadzby dane podľa určených kritérií alebo určí paušálnu sumu dane a podmienky vyberania paušálnej sumy dane, náležitosti oznamovacej povinnosti, prípadné oslobodenia od dane alebo zníženia dane.

1.4.2 POPLATKY V OBCI/MESTE

Poplatok za komunálny odpad (KO) a drobný stavebný odpad (DSO)

Pri podnikaní v cestovnom ruchu v obci/meste sa stretávame s poplatkami za komunálny odpad a tiež drobný stavebný odpad.

Poplatok sa platí za:

- a) činnosti nakladania so zmesovým komunálnym odpadom,

b) činnosti nakladania s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom,
 c) triedený zber zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov,
 d) náklady spôsobené nedôsledným triedením oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov a
 e) náklady presahujúce výšku obvyklých nákladov podľa osobitného predpisu.

Poplatok platí poplatník, ktorým je:

a) fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt alebo prechodný pobyt alebo ktorá je na území obce oprávnená užívať alebo užíva byt, nebytový priestor, pozemnú stavbu alebo jej časť, alebo objekt, ktorý nie je stavbou, alebo záhradu, vinicu, ovocný sad, trvalý trávny porast na iný účel ako na podnikanie, pozemok v zastavanom území obce okrem lesného pozemku a pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha (ďalej len „nehnuteľnosť“),
 b) právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na iný účel ako na podnikanie,
 c) podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na účel podnikania.

Sadzba poplatku

Sadzba poplatku je:

a) najmenej 0,0033 eura a najviac

0,0531 eura za jeden liter alebo dm³ komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov alebo najmenej 0,0066 eura a najviac 0,1659 eura za jeden kilogram komunálnych odpadov alebo drobných stavebných odpadov,
 b) najmenej 0,0066 eura a najviac 0,1095 eura za osobu a kalendárny deň,
 c) najmenej 0,015 eura a najviac 0,078 eura za kilogram drobných stavebných odpadov bez obsahu škodlivín.

Určenie poplatku

Ak je v obci zavedený množstvový zber, obec určí poplatok ako súčin frekvencie odvozov, sadzby a objemu zbernej nádoby, ktorú poplatník užíva v súlade so zavedeným systémom zberu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov.

Oznamovacia povinnosť

Poplatník je povinný v priebehu zdaňovacieho obdobia oznámiť obci vznik poplatkovej povinnosti do 30 dní odo dňa vzniku poplatkovej povinnosti a:

a) uviesť meno, priezvisko, titul, rodné číslo, adresu trvalého pobytu, adresu prechodného pobytu (ďalej len „identifikačné údaje“); v prípade určeného zástupcu aj identifikačné údaje za ostatných členov domácnosti, a ak je poplatníkom osoba podľa § 77 ods. 2 písm. b) alebo písm. c), názov alebo obchodné meno alebo dodatok obchodného mena, sídlo alebo miesto podnikania a identifikačné číslo,
 b) uviesť údaje rozhodujúce na určenie poplatku,

c) ak požaduje zníženie alebo odpustenie poplatku, predložiť aj doklady, ktoré odôvodňujú zníženie alebo odpustenie poplatku.

Zmeny skutočností rozhodujúcich na vyrubenie poplatku a zánik poplatkovej povinnosti v priebehu zdaňovacieho obdobia je poplatník povinný oznámiť obci do 30 dní odo dňa, keď tieto nastali.

Vyrubenie poplatku a splatnosť

Poplatok obec vyrubuje každoročne

rozhodnutím na celé zdaňovacie obdobie. Vyrubený poplatok je splatný do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Ak poplatník preukáže, že využíva množstvový zber, obec poplatok nevyrubí rozhodnutím. Ak vznikne poplatková povinnosť v priebehu zdaňovacieho obdobia, obec vyrubí pomernú časť poplatku rozhodnutím, začínajúc dňom vzniku poplatkovej povinnosti až do konca príslušného zdaňovacieho obdobia.

II. ČASŤ LEGISLATÍVA/KONCEPČNÉ DOKUMENTY

Podnikanie v cestovnom ruchu upravujú nasledovné právne normy, ktoré predstavíme len v krátkosti:

2.1 Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

2.2 Obchodný zákonník č. 513/1991 Z.z.

2.3 Zákon č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní

2.4 Zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov – Občiansky zákonník

2.5 Zákon č. 170/2018 Z. z. Zákon o zázadoch, spojených službách cestovného ruchu, niektorých podmienkach podnikania v cestovnom ruchu a o zmene a doplnení niektorých zákonov – platný do 31.03.2022

2.6 Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu

2.7 Vyhláška MH SR č. 277/2008 Z.

z. ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried

2.8 Zákon č. 178/1998 Z.z. podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach v znení neskorších predpisov

2.9 Vyhláška č. 125/1995 Z.z., ktorou sa upravuje kategorizácia pohostinských prevádzkarní a klasifikačné znaky na ich zaradovanie do skupín a kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaradovanie do tried

2.10 Zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky

2.11 Zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990

Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

2.12 Zákon č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2.13 Zákon č. 595/2003 z.z. Zákon o dani z príjmov

2.14 Zákon č. 289/2008 Z. z. Zákon o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov

2.15 Zákon č. 201/2022 Z.z. o výstavbe (platný od 07.06.2022, účinný od 01.04.2024)

2.16 Zákon č. 49/2002 Z. z. Zákon o ochrane pamiatkového fondu

2.17 Nariadenie Vlády SR č. 298/2006 Z. z. o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania

2.18 Vyhláška 532/2002 Z.z. ktorou a ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie

III. ČASŤ PRAX

3.1 Zriadenie živnosti v cestovnom ruchu

Budúci podnikateľ v cestovnom ruchu musí na založenie živnosti absolvovať nasledujúce úkony:

1. určiť predmet podnikania - výber z troch typov živnosti
2. určiť obchodné meno - názov, pod ktorým sa živnostník alebo firma prezentuje navonok či vykonáva všetky právne úkony v rámci svojej podnikateľskej činnosti
3. určiť miesto podnikania alebo sídlo
4. ohlásiť živnosť – získanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení

Ohlásenie živnosti:

Založenie živnosti začína jej ohláse-

ním živnostenskému úradu, a to niektorým z dvoch spôsobov:

- osobne alebo
- elektronicky (online)

Ohlásenie živnosti osobne

Základom je vyplnenie formulára na ohlásenie živnosti, ktorý je osobitne určený pre fyzické osoby a osobitne pre právnické osoby. Je možné ho nájsť na stránke Ministerstva vnútra SR a vyplniť doma alebo priamo na živnostenskom úrade. Zároveň obsahuje prihlášku k registrácii daňovníka k dani z príjmu fyzickej osoby a špecificky pri fyzickej osobe aj prihlášku

na verejné povinné zdravotné poistenie.

Pri zakladaní remeselnej alebo viazanej živnosti musí podnikateľ preukázať úradu svoju odbornú spôsobilosť alebo odbornú spôsobilosť zodpovedného zástupcu (napr. výučný list alebo iný doklad o riadnom ukončení príslušného študijného odboru).

Treba zaplatiť správny poplatok za každú voľnú živnosť, za každú remeselnú alebo viazanú živnosť. Platí sa môže e-kolkami, v hotovosti, platobnou kartou či bankovým prevodom, v závislosti od vybavenia jednotného kontaktného miesta.

Po splnení zákonných podmienok vydá živnostenský úrad osvedčenie o živnostenskom oprávnení s prideleným identifikačným číslom (IČO) do troch pracovných dní odo dňa, keď mu ohlásenie živnosti a výpisy z registra trestov boli doručené. Osvedčenie úrad zasiela poštou, prípadne ho možno vyzdvihnúť osobne.

Ohlásenie živnosti elektronicky

V prípade elektronického ohlásenia živnosti je nutné využitie elektronickej služby dostupnej na portáli verejnej správy www.slovensko.sk. K takémuto spôsobu založenia živnosti treba:

- občiansky preukaz s elektronickým čipom (tzv. eID karta) aktivovaný na elektronické podpisovanie (musí mať bezpečnostný osobný kód a certifikát pre vytváranie kvalifikovaného elektronického podpisu),
- čítačku čipových kariet (na použitie

eID karty),

- aplikáciu na prihlasovanie (tzv. eID klient) a balík aplikácií pre kvalifikovaný elektronický podpis (tzv. D.Suite/eIDAS)- tieto nájdete na portáli www.slovensko.sk

Ak je potrebné priložiť prílohy (doklady na preukázanie odbornej spôsobilosti), tieto musia byť v elektronickej forme a podpísané zaručeným elektronickým podpisom.

Ďalej treba zvoliť spôsob doručenia osvedčenia o živnostenskom oprávnení (osobné vyzdvihnutie na úrade alebo doručenie poštou na adresu). Nakoniec sa už iba vyplnený formulár s prílohami podpíše kvalifikovaným elektronickým podpisom a elektronicky odošle.

Poplatok sa uhrádza bankovým prevodom alebo poštovou poukážkou. Po uhradení poplatku bude do elektronickej schránky doručená správa o prijatí podania a pridelení spisového čísla. V prípade splnenia všetkých zákonných podmienok bude zo strany úradu zaslané osvedčenie o živnostenskom oprávnení v elektronickej podobe, ktoré následne doručí aj v listinnej podobe (zvoleným spôsobom). Lehota na vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení je rovnaká, a to tri pracovné dni.

Ďalšie úkony súvisiace so založením živnosti

Ako ďalšie úkony súvisiace so založením živnosti (po jej ohlásení živnostenskému úradu) sú napríklad:

- označiť miesto podnikania – zákon-

ná povinnosť, musí byť označené obchodným menom (napr. na poštovej schránke, na zvončeku),

- založiť podnikateľský bankový účet
- nie je zákonná povinnosť, je to pre-

hľadné riešenie ako spravovať príjmy z podnikania,

- vyrobiť pečiatku - nie je zákonná povinnosť, vytvára dobré meno podnikateľa.

3.2. Podnikanie v cestovnom ruchu ako vybraná spoločnosť v zmysle Obchodného zákonníka č. 513/1991 Z.z.

Podnikať v cestovnom ruchu je možné ako spoločnosť s ručeným obmedzením, komanditná spoločnosť a verejná obchodná spoločnosť. V tejto kapitole uvedieme v skratke ako zriaďovať jednotlivé spoločnosti.

A. Spoločnosť s ručeným obmedzením

Podľa Obchodného zákonníka môže túto spoločnosť založiť minimálne jedna fyzická alebo právnická osoba, maximálne však päťdesiat spoločníkov.

Postup ako si zriadiť s.r.o. je nasledovný:

1. Určiť predmet podnikania

Predmet podnikania je činnosť, ktorej sa podnikateľ venuje za účelom dosiahnutia zisku, teda predáva svoje výrobky, tovary alebo poskytuje služby.

2. Určiť sídlo

Obchodný zákonník definuje sídlo právnickej osoby ako adresu, ktorá je ako sídlo zapísaná v obchodnom registri, alebo v inej evidencii ustanovenej osobitným zákonom. Adresou je pritom názov obce s uvedením jej pošt-

ového smerovacieho čísla, názov ulice alebo iného verejného priestranstva a orientačné číslo, prípadne súpisné číslo, ak sa obec nečlení na ulice.

3. Určiť obchodné meno

Zakladateľ s.r.o. musí už pri vzniku s.r.o. (teda v zakladateľskej listine, resp. spoločenskej zmluve) vymyslieť jej obchodné meno, pod ktorým bude vykonávať podnikateľskú činnosť. Obchodné meno slúži na identifikáciu a individualizáciu podnikateľského subjektu.

4. Určiť spoločníkov, konateľov a správcu vkladu

Ďalším krokom smerujúcim k založeniu s.r.o. je určenie:

- spoločníkov s.r.o. – osôb, ktoré sa podieľajú na spoločnosti vkladom (peňažným alebo nepenajžným),
- konateľov s.r.o. – osôb, ktoré sú štatutárnymi orgánmi spoločnosti, oprávnenými spoločnosť riadiť a konať za ňu,
- správcu vkladu s.r.o. – niektorého zo zakladateľov, ktorý bude v spoločenskej zmluve poverený spravovaním časti vkladov spoločníkov splateným pred vznikom s.r.o.
- výšky vkladu jednotlivých spoloč-

níkov – základné imanie s.r.o., ktoré musí byť minimálne 5 000 eur; ak je spoločníkov viacero, výška vkladu jedného spoločníka musí byť minimálne 750 eur.

5. Vypracovať zakladateľské dokumenty

Následne treba pristúpiť k príprave tzv. zakladateľských dokumentov, ktorými sú:

Zakladateľská listina alebo spoločenská zmluva

Pri zakladaní s.r.o. (jeden zakladateľ) sa vypracuje zakladateľská listina. Ak s.r.o. zakladá viac osôb (dvaja a viacerí zakladatelia), musí sa spísať spoločenská zmluva. Podpisy na týchto dokumentoch musia byť úradne osvedčené.

Vyhlásenie správcu vkladu

Potrebné je aj písomné vyhlásenie správcu o splatení vkladu, ktorým sa preukazuje vloženie základného imania.

Súhlas vlastníka nehnuteľnosti

Ak bude mať s.r.o. sídlo v prenajatých nehnuteľnosti, je nutný písomný súhlas vlastníka nehnuteľnosti (prenajímateľa) s úradne osvedčeným podpisom (platné od 1. októbra 2020), aby nehnuteľnosť bola zapísaná ako sídlo spoločnosti do obchodného registra.

Podpisový vzor konateľa

Slúži pre porovnanie pôvodnosti podpisu na listinách, musí byť úradne overený.

Vyhlásenie jediného spoločníka

Ak s.r.o. zakladá len jedna fyzická osoba (jeden spoločník), je potrebné

jej vyhlásenie o tom, že nie je jediným zakladateľom alebo jediným spoločníkom vo viac ako dvoch spoločnostiach. Obchodný zákonník totiž ustanovuje, že fyzická osoba môže byť jediným spoločníkom najviac v troch spoločnostiach. Ak spoločnosť zakladá jedna právnická osoba, potrebuje vyhlásenie o tom, že jeho jediným spoločníkom nie je s.r.o.

Súhlas zodpovedného zástupcu

Ak má podnikateľ v predmete podnikania remeselnú alebo viazanú živnosť, potrebuje aj súhlas zodpovedného zástupcu s ustanovením do funkcie zodpovedného zástupcu.

Plnomocenstvo pre osobu, ktorá vybavuje zápis do obchodného registra

Je potrebné len iba ak proces zápisu s.r.o. vybavuje za podnikateľa iná osoba (splnomocnenec). Podpis na plnomocenstve musí byť úradne overený.

6. Ohlásenie živnosti pre s.r.o.

Po vypracovaní zakladateľských dokumentov môže podnikateľ pristúpiť k ďalšiemu kroku, ktorým je ohlásenie živnosti živnostenskému úradu (okresnému úradu, odboru živnostenského podnikania príslušnému podľa miesta sídla s.r.o.). Môže sa to realizovať niektorým z týchto spôsobov:

- osobne – na príslušnom živnostenskom úrade, kde podnikateľ vyplní papierový formulár na ohlásenie živnosti pre právnické osoby, predloží požadované doklady a zaplatí správny poplatok,
- elektronicky (online) – cez elek-

tronickú službu dostupnú na portáli verejnej správy www.slovensko.sk, následne vyplní elektronický formulár na ohlásenie živnosti pre právnické osoby, pripojí doklady v elektronickej forme, všetko podpíše zaručeným elektronickým podpisom a odošle do živnostenského úradu, nakoniec zaplatí správny poplatok.

7. Súhlas správcu dane a Sociálnej poisťovne

Registrový súd v rámci zápisového konania sám preveruje, či má zakladateľ s.r.o. nedoplatky na dani alebo sociálnom poistení. Ak zistí, že zakladateľ (alebo niektorý z viacerých zakladateľov) má nejaké nedoplatky, nezapíše s.r.o. do obchodného registra. Jedinou možnosťou zápisu s.r.o. do obchodného registra je uhradenie dlhu a následné doloženie súhlasu správcu dane alebo Sociálnej poisťovne registrovému súdu. Takýto súhlas sa vydáva na základe osobitnej žiadosti do piatich pracovných dní (nepodlieha poplatku).

8. Zápis s.r.o. do obchodného registra

Podanie návrhu na zápis s.r.o. do obchodného registra je posledným úkonom, ktorý treba pre vznik s.r.o. realizovať. Musí byť podaný v lehote 90 dní od založenia spoločnosti alebo od doručenia listiny, ktorou sa preukazuje živnostenské alebo iné podnikateľské oprávnenie.

Od 1. 10. 2020 možno návrh podať výlučne elektronicky (online), a to cez elektronickú službu dostupnú na portáli verejnej správy www.slovensko.sk.

sk. Za podanie elektronického návrhu sa platí súdny poplatok vo výške 150 eur.

9. Ďalšie úkony spojené so vznikom s.r.o.

Ako ďalšie úkony, ktoré úzko súvisia so vznikom s.r.o. a ktoré bude podnikateľ musieť absolvovať sú:

- označiť sídlo s.r.o. – ide o zákonnú povinnosť, sídlo musí byť označené obchodným menom s.r.o. (napr. na poštovej schránke),

- používať elektronickú schránku - od júla 2017 má každá právnická osoba (teda aj s.r.o.) aktivovanú elektronickú schránku (tzv. e-schránku), cez ktorú musí komunikovať so štátnymi úradmi; v prípade novozaložených s.r.o. sa e-schránka aktivuje automaticky po desiatich dňoch od zápisu do obchodného registra,

- zabezpečiť spracovanie účtovníctva – podnikateľ sa musí rozhodnúť, či si bude viesť účtovníctvo sám alebo tým poverí inú osobu (napr. externého účtovníka).

B. Komanditná spoločnosť

Komanditná spoločnosť je právnická osoba, ktorá môže byť založená len za účelom podnikania. Je to obchodná spoločnosť, v ktorej jeden alebo viac spoločníkov ručí za záväzky spoločnosti do výšky svojho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri (komanditisti) a jeden alebo viac spoločníkov celým svojím majetkom (komplementári).

Komanditná spoločnosť musí mať

obidva typy spoločníkov, minimálne jedného komplementára a minimálne jedného komanditistu. K založeniu sú nevyhnutné minimálne dve osoby (fyzické osoby, právnické osoby, alebo jedna fyzická osoba a jedna právnická osoba).

Komanditista je povinný vložiť do spoločnosti vklad vo výške určenej spoločenskou zmluvou, najmenej však vo výške 250 eur. Vklad je povinný splatiť v lehote určenej spoločenskou zmluvou.

Komplementár ručí za záväzky spoločnosti celým svojím majetkom. Z hľadiska ručenia je jeho postavenie v spoločnosti v porovnaní s komanditistom rizikovejšie, preto sú na obchodné vedenie spoločnosti oprávnení iba komplementári.

Komplementár je štatutárnym orgánom komanditnej spoločnosti. Ak sa v spoločenskej zmluve nedohodne inak, každý komplementár je oprávnený konať za spoločnosť samostatne.

Spoločenská zmluva komanditnej spoločnosti

Spoločenská zmluva komanditnej spoločnosti musí obsahovať: obchodné meno a sídlo spoločnosti, určenie spoločníkov uvedením názvu a sídla právnickej osoby alebo mena a bydliska fyzickej osoby, predmet podnikania, určenie, ktorí zo spoločníkov sú komplementári a ktorí komanditisti; pri osobách, ktoré sú komplementármi, sa uvádza aj rodné číslo fyzickej osoby alebo identifikačné číslo právnickej osoby, ak bolo pridelené; pri

zahraničnej fyzickej osobe sa uvádza dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené, výšku vkladu každého komanditistu.

Ďalšie úkony týkajúce sa založenia uvedenej spoločnosti sú rovnaké ako v prípade s.r.o.

C. Verejná obchodná spoločnosť

Je to osobná spoločnosť, v ktorej aspoň dve osoby (fyzická ako aj právnická) podnikajú pod spoločným obchodným menom a ručia za záväzky spoločnosti celým svojím majetkom. Maximálny počet spoločníkov nie je obmedzený.

Táto právna forma má veľmi blízko združeniu, má však právnu subjektivitu. Verejná obchodná spoločnosť môže byť založená len na podnikateľské účely a nesmie vykonávať nepodnikateľskú činnosť.

Obchodné meno

Obchodné meno musí obsahovať označenie "verejná obchodná spoločnosť", ktoré môže byť nahradené skratkou "ver. obch. spol." alebo "v.o.s.". Ak obchodné meno obsahuje priezvisko aspoň jedného zo spoločníkov, postačí dodatok "a spol."

Založenie a vznik

Verejnú obchodnú spoločnosť môžu založiť fyzická aj právnická osoba a zakladá sa spoločenskou zmluvou. Spoločenská zmluva musí obsahovať:

- obchodné meno a sídlo spoločnosti,
- určenie spoločníkov uvedením názvu a sídla právnickej osoby alebo

mena a bydliska fyzickej osoby,

- predmet podnikania spoločnosti.

Na platnosť spoločenskej zmluvy sa vyžaduje úradne overený podpis spoločníkov.

Na obsah spoločenskej zmluvy, by mali spoločníci zvážiť riešenie nasledovných skutočností v spoločenskej zmluve: prijímanie rozhodnutí v spoločnosti, konanie v mene spoločnosti, vklady do spoločnosti, delenie zisku, prevod podielov, menovanie a odvolávanie štatutárnych zástupcov, vystúpenie zo spoločnosti.

Spoločnosť vzniká zápisom do obchodného registra. Návrh na zápis spoločnosti do obchodného registra podávajú a podpisujú všetci spoločníci.

Ďalšie úkony týkajúce sa založenia uvedenej spoločnosti sú rovnaké ako v prípade s.r.o.

D. Družstvo

Družstvo je jedna z právnych foriem podnikania. Obchodný zákonník č. 513/1991 Z.z. ho definuje ako spoločenstvo neuzavretého počtu osôb založeným za účelom podnikania alebo zabezpečovania hospodárskych, sociálnych alebo iných potrieb svojich členov.

Ide o súkromnoprávny podnikateľský subjekt, v ktorom súkromní vlastníci dobrovoľne združia svoj majetok, aby ho mohli spoločne užívať. Tým sa majetok stáva spoločným družstevným vlastníctvom všetkých členov. Majetková účasť člena družstva na

jeho podnikaní predstavuje členský vklad určený stanovami. Ten môže byť:

- peňažný,
- nepeňažný ak to pripúšťajú statuty družstva.

Družstvo musí mať najmenej päť členov. Založiť ho môže minimálne päť fyzických osôb alebo minimálne dve právnické osoby. Na založenie družstva sa vyžaduje konanie ustanovujúcej schôdze družstva. Na ustanovujúcej schôdzi sú oprávnené hlasovať osoby, ktoré podali prihlášku do družstva. Prvým krokom smerujúcim k založeniu družstva je zvolenie predsedajúceho ustanovujúcej členskej schôdze. Následne ustanovujúca schôdza družstva:

- určuje zapisované základné imanie (t. j. súčet členských vkladov, najmenej 1 250 eur),
- schvaľuje statuty (musia obsahovať náležitosti ustanovené Obchodným zákonníkom),
- volí predstavenstvo a kontrolnú komisiu (t. j. riadiaci a kontrolný orgán družstva).

Orgány družstva

Obchodný zákonník určuje tieto orgány družstva:

- členská schôdza – najvyšší orgán družstva
- predstavenstvo – štatutárnym orgánom družstva, ktorý je podriadený členskej schôdzi
- kontrolná komisia – kontrolný orgán družstva
- ďalšie orgány podľa stanov.

Každé družstvo povinne zo zákona vytvára tri orgány (prvé tri z vyššie uvedených). Okrem nich však môže na základe stanov zriadiť aj iné orgány (napr. výbor samosprávy alebo rôzne komisie).

Do týchto orgánov môžu byť volení

len členovia družstva starší ako 18 rokov a zástupcovia právnických osôb, ktoré sú členmi družstva. Ich funkčné obdobie určujú statuty, avšak podľa zákona nesmie byť dlhšie ako päť rokov. Ak statuty neurčujú inak, členovia môžu byť volení aj opakovane.

3.3 Zriadenie prevádzky v oblasti cestovného ruchu na území obce

Oznámenie o zriadení prevádzky, prevádzkovom čase, čase predaja

Ak podnikanie v oblasti cestovného ruchu je na území mesta alebo obce, ktorá ukladá povinnosť oznámiť mu vznik prevádzkarne a jej otváracích hodín (prevádzkový čas, čas predaja), je niekoľko možností, ako si túto povinnosť môže podnikateľ splniť:

- buď mestom alebo obcou požadovaný formulár vyplní (návrh viď Príloha č. 1 príručky) a donesie na úrad osobne
- alebo ho pošle poštou, prípadne ho vyplní a odovzdá priamo na úrade
- alebo využije elektronickú službu na oznamovanie vzniku prevádzkarne a otváracích hodín prevádzkarne alebo ich zmeny.

Návrh predajného (prevádzkového) času je podnikateľ povinný predložiť na schválenie pred začatím vykonávania činnosti alebo pred vykonaním zmeny predajného (prevádzkového) času v prípade už jestvujúcej prevádzkarne.

Lehota na podanie oznámenia je to

5 až 15 dní pred či po začiatku vykonávania činnosti v danej prevádzkarni v závislosti od obce alebo mesta.

Písomný návrh musí obsahovať:

- údaje žiadateľa - obchodné meno a sídlo (u fyzickej osoby meno a priezvisko, adresa trvalého bydliska; u právnickej osoby názov a sídlo);
- názov a adresa prevádzky, v ktorej sa žiada povolenie predajného alebo prevádzkového času;
- predmet podnikateľskej činnosti (sortiment predávaného tovaru alebo poskytovaných služieb);
- návrh predajného alebo prevádzkového času s vyznačením prestávok;
- dátum začatia činnosti prevádzkarne.

K písomnému návrhu doloží:

- živnostenské oprávnenie alebo iné oprávnenie na podnikanie;
- doklad o vlastníctve nebytových priestorov alebo platnú nájomnú zmluvu;
- doklad, že priestor stavebne a technicky vyhovuje vykonávaniu podni-

kateľskej činnosti uvedenej v žiadosti;

- doklad o zabezpečení odvozu komunálneho odpadu;
- rozhodnutie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Žiadosť o zmene prevádzkového času a predajného času

Zmeny prevádzkového času a predajného času v prípade už jestvujúcej prevádzkarne je podnikateľ povinný predložiť na schválenie obci/mestu formou žiadosti /návrh viď Príloha č. 2 tejto príručky/.

Oznámenie o zrušení prevádzky

Podnikateľ je povinný v prípade zrušenia prevádzky oznámiť zrušenie prevádzkarne aj mestu alebo obci, na území ktorej je prevádzkareň umiestnená, a to najneskôr sedem dní pred zrušením prevádzkarne /návrh viď Príloha č. 3 tejto príručky/.

Jednou z povinností, ako môže oznámiť mestu alebo obci zrušenie prevádzkarne, je elektronické oznámenie. Pokiaľ ide o povinnosť oznamovať príslušnému mestu alebo obci zrušenie prevádzkarne, je podľa zákona o ochrane spotrebiteľa možné použiť písomnú formu, ale ak má mesto alebo obec sprístupnenú aj elektronickú službu, môžete využiť aj tú.

Vydanie povolenia na ambulantný predaj na trhovom mieste

Predávať výrobky a poskytovať služby na trhovom mieste možno len na základe povolenia na predaj výrobkov a poskytovanie služieb na trhovom

mieste. Obec vydá povolenie na predaj výrobkov a poskytovanie služieb na trhovom mieste osobe, ktorá preukáže splnenie podmienok.

Osoby oprávnené predávať výrobky a poskytovať služby na trhovom mieste

Na trhovom mieste môžu na základe povolenia obce predávať výrobky a poskytovať služby:

- a) fyzické osoby a právnické osoby oprávnené na podnikanie podľa osobitných predpisov,
- b) fyzické osoby predávajúce rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej pestovateľskej alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny,
- c) fyzické osoby predávajúce vlastné použité výrobky v primeranom množstve medzi sebou,
- d) fyzické osoby, ktoré sú autormi predávaného výrobku, ktorý je originálom diela alebo jeho rozmnoženinou.

Povolenie na predaj výrobkov a poskytovanie služieb na trhovom mieste obec vydáva na základe žiadosti o povolenie na predaj výrobkov a poskytovanie služieb na trhovom mieste (návrh viď Príloha č. 4).

Splnenie podmienok sa preukazuje predložením:

- a) kópie oprávnenia na podnikanie podľa osobitných predpisov,
- b) čestného vyhlásenia žiadateľa o tom, že všetky predávané výrobky pochádzajú z jeho vlastnej pestovateľskej alebo chovateľskej činnosti alebo ide o lesné plodiny,

c) čestného vyhlásenia žiadateľa o tom, že všetky ním predávané výrobky sú jeho vlastné použité výrobky a predáva ich v primeranom množstve,

d) čestného vyhlásenia žiadateľa o tom, že výrobky sú originálom diela alebo jeho rozmnoženinou.

Prílohou k žiadosti o povolenie na predaj výrobkov a poskytovanie služieb na trhovom mieste je aj:

- a) doklad preukazujúci splnenie požiadaviek na predaj výrobkov a poskytovanie služieb podľa osobitných predpisov, ak ide o predaj výrobkov a poskytovanie služieb, na ktorý sa

taký doklad vyžaduje,

b) fotokópia strany označenej ako ZÁZNAMY DAŇOVÉHO ÚRADU z knihy elektronickej registračnej pokladnice alebo fotokópia potvrdenia daňového úradu o pridelení daňového kódu virtuálnej registračnej pokladnice žiadateľa, na ktorej je zaznamenané pridelenie daňového kódu elektronickej registračnej pokladnice, alebo čestné vyhlásenie žiadateľa s uvedením ustanovení osobitného predpisu, že nie je povinný na predaj výrobkov a poskytovanie služieb používať elektronickú registračnú pokladnicu alebo virtuálnu registračnú pokladnicu.

3.4 Komunikácia s úradmi pri zriadení prevádzky

Nová prevádzka sa musí nahlásiť na viacerých miestach, ktoré uvádzame nižšie.

Schválenie od Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ)

Každý podnikateľ je povinný nechať si priestory, v ktorých bude podnikat', schváliť od RÚVZ.

Regionálne úrady:

http://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=section&id=6&Itemid=58

Povinnosť sa týka všetkých podnikateľov, aj živnostníkov a sro-čiek a dokonca aj všetkých právnických osôb, akými sú nadácie, neziskové organizácie či občianske združenia.

Povinnosť sa týka všetkých priestorov, v ktorých sa vykonáva (resp. plánuje) podnikateľská činnosť, okrem

priestorov bývania.

Nahlásenie živnostenskému úradu

Pri zakladaní živnosti, prevádzkarne je potrebné nahlásiť túto skutočnosť v ohlásení o živnosti. Ak je už živnosť založená, nová prevádzkareň sa musí nahlásiť živnostenskému úradu najneskôr v deň zriadenia prevádzkarne.

<http://zivnostensky.urad-online.sk/zivnostenske-urady/vzory-tlaciva.php>

Pri nahlásení prevádzkarne je potrebné preukázať oprávnenie užívať nehnuteľnosť – preukazuje sa vlastnícke právo, užívacie právo alebo súhlas vlastníka nehnuteľnosti (výpis z listu vlastníctva, nájomná zmluva a pod.). Uvedie sa adresa prevádzkarne a to najneskôr v deň jej zriadenia.

Nahlásenie daňovému úradu

Zriadenie prevádzkarne je potrebné

nahlásiť aj daňovému úradu. Lehota na splnenie tejto povinnosti je 30 dní odo dňa, kedy sa zriadi prevádzkareň. Túto povinnosť je možné splniť na jednotnom kontaktnom mieste (na živnostenskom úrade), ktoré to nahlási za Vás na daňový úrad.

<http://www.minv.sk/?jednotne-kontaktne-miesta-v-sr>

Nahlásenie Štátnej veterinárnej a potravinovej správe

Ak sa otvára akákoľvek potravinová prevádzka, musí sa prevádzka nahlásiť aj Štátnej veterinárnej a potravinovej správe, resp. na príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe.

Táto povinnosť sa týka napríklad

výrobní potravín, baliarní potravín, skladu potravín, predajní potravín, pekárni, cukrárni, bufetu, supermarketu, stánku s trvalým stanovišťom, stánku na trhovisku, ambulatného predaja, pojazdných kaviarní, automatov s potravinami, čerpacích staníc a pod.

Oznámenie treba odoslať alebo doručiť regionálnej veterinárnej a potravinovej správe podľa sídla podniku.

Zoznam regionálnych veterinárnych a potravinových správ:

http://www.svssr.sk/zakladne_info/rvps.asp

Formulár nahlásenia:

<http://www.svssr.sk/potraviny/info/ppp.asp>

3.5 Zriadenie pokladnice E-KASA KLIENT

Podľa zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 289/2008 Z. z.“) podnikateľ, ktorý za predaj tovaru alebo za poskytnutie služieb tohto zákona prijíma tržbu

v hotovosti, je povinný na evidenciu týchto tržieb používať pokladnicu e-kasa klient. Hotelové ubytovanie, turistické ubytovanie, podobné ubytovanie a iné krátkodobé ubytovanie, ale aj reštauračné činnosti a služby pohostinstiev sú služby uvedené v Prílohe č. 1 zákona č. 289/2008 Z. z., a preto ste ako prevádzkovateľ pri prijatí tržby za poskytnutie uvedených služieb povinný použiť pokladnicu e-kasa klient.

3.6 Ubytovanie v súkromí

Ubytovanie v súkromí je v súčasnosti veľmi populárne. Táto forma ubytovania je vhodná najmä v lokalite, kde

je nedostatočná kapacita ubytovacích miest.

Nehnutelnosť môžete prenajímať za

účelom nadobudnutia zisku z neho týmito spôsobmi:

1. na základe živnostenského oprávnenia, s tým, že prenájom nehnuteľnosti je v tomto prípade podnikateľskou činnosťou a ide o príjem z podnikania, t. j. postupuje sa podľa § 6 ods. 1 zákona o dani z príjmov,

2. bez živnostenského oprávnenia, ak sa prenajíma nehnuteľnosť bez živnosti a v tomto prípade ide o príjem z prenájmu podľa § 6 ods. 3 zákona

o dani z príjmov. Neplatí sa žiadne sociálne ani zdravotné poistenie.

Prenájom vlastnej nehnuteľnosti / ubytovanie v súkromí/ podlieha iba registračnej povinnosti na miestne príslušnom daňovom úrade (po registrácii dostanete pridelené tzv. DIČ, ktoré budete uvádzať pri podávaní daňového priznania k dani z príjmov).

Poskytovateľ ubytovania v súkromí za ubytovaného musí odvieť daň za prenocovanie miestnej samosprávy.

3.7 Dane súvisiace s podnikaním na území obce

Registračná a oznamovacia povinnosť

Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá získa povolenie alebo oprávnenie na podnikanie alebo začne vykonávať inú zárobkovú činnosť na území Slovenskej republiky, je povinná

registrať sa do 30 dní u miestne príslušného správcu dane.

Detailný popis jednotlivých daní, ich predmet, základ a sadzba daní sú uvedené v časti 1.4 Dane a poplatky súvisiace s podnikaním v oblasti cestovného ruchu na území obce.

3.8 Rekonštrukcia, výstavba a prestavba ubytovacích, stravovacích zariadení a zariadení doplnkových služieb

Detailný postup k výstavbe, rekonštrukcii a prestavbe všeobecných stavieb, ktorý zahŕňa aj ubytovacie, stravovacie zariadenia a zariadenia doplnkových služieb je uvedený v príručke stavebné konanie, kde sa detailnejšie riešia jednotlivé úkony a uvádzajú sa príklady z praxe.

ZARIADENÍ A ZARIADENÍ DOPLNKOVÝCH SLUŽIEB

Stavba, zmena stavby, stavebná úprava, odstránenie stavby, terénne úpravy, vonkajšie úpravy a konštrukcie sa môžu uskutočňovať na základe rozhodnutia o povolení stavby podľa overeného projektu stavby alebo ohlásenia stavebnému úradu.

V zmysle zákona č. 201/2022 Z.z. (platnosť od 07.06.2022) ohláseniu stavebnému úradu podliehajú:

a) drobné stavby alebo drobné staveb-

né práce,
b) odstránenie drobných stavieb,
c) odstránenie nepovolenej informačnej konštrukcie inou osobou, akou je vlastník nepovolenej informačnej konštrukcie.

Postup pri povoľovaní stavby:

1. Vypracovanie návrhu stavebného zámeru
2. Prerokovanie návrhu stavebného zámeru
3. Konanie o stavebnom zámere
4. Rozhodnutie o povolení stavby
5. Zmena a zrušenie povolenia stavby
6. Projekt stavby
7. Overenie projektu stavby (začiatok stavby a uskutočňovanie stavebných prác)
8. Povolenie skúšobnej prevádzky, povolenie predčasného užívania stavby
9. Kolaudácia stavby, kolaudačné osvedčenie stavby

Výstavba novej nehnuteľnosti

Činnosťami vo výstavbe sú stavebné práce a iné odborné činnosti potrebné na zhotovenie stavby, zmenu stavby, stavebné úpravy, údržbu stavby a odstránenie stavby.

Stavba musí byť navrhnutá a zhotovená zo stavebných výrobkov vhodných na zamýšľané použitie, musí spĺňať základné požiadavky na stavby vrátane požiadaviek na bezbariérové užívanie a ak ide o budovu, musí spĺňať aj požiadavky na energetickú hospodárnosť budov, požiadavky na ochranu vnútorného prostredia pred hlukom z vonkajšieho prostredia pri

súčasnom zachovaní ostatných potrebných vlastností vnútorného prostredia budov a požiadavky na ochranu pred ožiarovaním prírodným ionizujúcim žiarením.

Nariadenia odstránenia stavby

Stavbu možno odstrániť na základe nariadenia stavebného úradu. Ak stavebný úrad rozhoduje o odstránení národnej kultúrnej pamiatky, vopred si vyžiada stanovisko orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.

Kolaudácia stavby

Dokončenú stavbu alebo jej časť spôsobilú na samostatné užívanie možno uviesť do trvalého užívania až po kolaudácii stavby, ak sa kolaudácia stavby vyžaduje. Kolaudáciu vykonáva stavebný úrad, ktorý overoval projekt stavby. Kolaudačným osvedčením stavby stavebný úrad osvedčuje stavebnotechnickú spôsobilosť stavby na projektovaný účel.

3.8.2 ZABEZPEČENIE BEZ-BARIÉROVÉHO PRÍSTUPU DO ZARIADENÍ CR

Vyhláška č. 532/2002 Z.z. stanovuje technické požiadavky na stavby, ktoré využívajú osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie. Tieto požiadavky sa vzťahujú na:

- stavby bytových domov,
- byty a rodinné domy, ak ich má využívať osoba so znevýhodnením,
- stavby nebytových budov v časti ur-

čenej na využívanie verejnosťou,

- stavby s chráneným pracoviskom, čiže také, kde sa predpokladá zamestnávanie osôb so znevýhodnením,
- inžinierske stavby v častiach využívaných verejnosťou.

Prístup do každej uvedenej stavby musí byť zabezpečený najmenej jedným vstupom na úrovni komunikácie pre chodcov bez vyrovnávacích stupňov; pri novostavbe musí byť takto riešený hlavný vstup. Prístup do stavby musí byť tiež vyznačený pre osobu so zrakovým postihnutím hmatovo, vo výnimočných prípadoch zvukom.

Ak nemožno vstup zabezpečiť, musí byť vyrovnanie riešené rampou, schodiskovou plošinou alebo vonkajším výtťahom.

Vyhláška definuje aj požiadavky na niektoré druhy stavieb, ktoré slúžia na podnikanie v oblasti cestovného ruchu.

Hotel, motel a penzión

Hotel, motel a penzión svojím stavebnotechnickým usporiadaním a vybavením musia spĺňať požiadavky na krátkodobý pobyt. Priestor vstupnej časti každej stavby musí umožňovať plynulý príjem a odbavenie hostí. Svetlá výška izby host'a musí byť najmenej 2 600 mm. V časti izby so zosíkným stropom sa do plochy izby započítava plocha, ktorej svetlá výška je najmenej 1 600 mm.

Predsieň musí mať najmenšiu priechodnú šírku 900 mm, v izbe určenej na ubytovanie osôb s obmedzenou

schopnosťou pohybu a orientácie musí byť priechodná šírka predsieni 1 500 mm a dĺžka 2 200 mm. Minimálna šírka chodby pre hostí je 1 500 mm, najmenšia priechodná šírka schodišťa pre hostí je 1 100 mm. Najmenšia šírka chodby pre zamestnancov je 1 200 mm, najmenšia priechodná šírka schodišťa pre zamestnancov je 1 100 mm. Komunikácia zamestnancov sa nesmie krížiť s komunikáciou hostí. Najmenšia plocha izby je 8 m² pri jednoposteľovej izbe a 12,6 m² pri dvojposteľovej izbe. Ak má izba viac ako dve postele, na každú ďalšiu posteľ sa podlahová plocha izby zväčšuje najmenej o 5 m². Zariadenie na osobnú hygienu musí mať plochu najmenej 4 m².

Stavba hotela, motela a penziónu s viac ako dvoma nadzemnými podlažiami musí byť vybavená výtťahom, ak má viac ako tri nadzemné podlažia, musí mať evakuačný výtťah.

V časti hotela, motela a penziónu, v ktorých sa poskytujú stravovacie služby a v ktorých sa prevádzkuje spoločenská alebo kultúrna činnosť, musí byť záchod oddelený pre mužov a pre ženy s predsieňou a umývadlom, pričom najmenej jedna záchodová kabína má byť riešená na použitie osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu.

Každá stavba musí byť pripojená na verejnú telefónnu sieť a pri ubytovacej kapacite vyššej ako 30 osôb musí byť vybavená zariadením na núdzový akustický signál. Každá úniková cesta musí mať núdzové osvetlenie a vyzna-

čený smer úniku.

Budova na obchod a služby

Budova na obchod a služby, ktorá má viac ako tri nadzemné podlažia s predajnými priestormi, musí byť vybavená evakuačným výťahom.

Hlavná dopravná komunikácia v predajnej miestnosti musí mať priechodovú šírku najmenej 2 000 mm, na prízemí 2 500 mm. Na križovaní komunikácií musí byť umiestnený ukazovateľ k východu z budovy.

Najmenej pri jednej pokladnici každého oddelenia musí byť zaistený priechod so šírkou najmenej 900 mm a manipulačná plocha vo výške 800 mm nad podlahou. Najmenšia priechodová šírka medzi samoobslužnými predajnými pultmi musí byť 1 800 mm. Pri stavebných úpravách existujúcej stavby musí byť najmenšia šírka medzi samoobslužnými pultmi najmenej 1 500 mm.

Vstup pre príchod zákazníkov musí byť oddelený od vstupu slúžiacemu prevádzke. Sklad potravín musí byť oddelený od skladu nepotravinového tovaru a musí byť vybavený zariadením na meranie teploty a vlhkosti. Pri budove na obchod a služby s počtom parkovacích miest 50 a viac treba zaistiť napojenie z príľahlej pozemnej komunikácie na odbočenie vľavo ľavým odbočovacím pruhom.

Budova na obchod a služby musí byť vybavená záchodom pre verejnosť v počte zodpovedajúcom kapacite budovy. Stavebnotechnické a dispozično-prevádzkové riešenie budovy

musia spĺňať požiadavky hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia, civilnej ochrany a ochrany pred požiarmi.

3.8.3 OBNOVA A REŠTAUROVANIE KULTÚRNEJ PAMIATKY A ÚPRAVA NEHNUTEĽNOSTÍ

Obnova kultúrnej pamiatky

Obnova kultúrnej pamiatky podľa zákona č. 49/2002 Z.z. je súbor špecializovaných umelecko-remeselných činností a iných odborných činností, ktorými sa vykonáva údržba, konzervovanie, oprava, adaptácia alebo rekonštrukcia kultúrnej pamiatky alebo jej časti s cieľom zachovať jej pamiatkové hodnoty. Obnovou na účely tohto zákona sa rozumejú aj činnosti, ktoré nepodliehajú ohláseniu ani povoleniu podľa osobitného predpisu.

Pred začatím obnovy je vlastník kultúrnej pamiatky povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť žiadosť o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy. Ak vlastník začne obnovu bez právoplatného rozhodnutia o zámere obnovy, krajský pamiatkový úrad začne konanie o obnove vydaním oznámenia o začatí konania o obnove, ktoré doručí vlastníčkovi kultúrnej pamiatky, a vyzve ho, aby práce až do vydania rozhodnutia zastavil. V rozhodnutí o zámere obnovy krajský pamiatkový úrad uvedie, či navrhovaný zámer je z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom prípustný, a určí podmienky, za ktorých možno predpokladaný zámer obnovy pripravovať a vykonávať

tak, aby sa kultúrna pamiatka neohrozila, nepoškodila alebo nezničila, najmä či tento zámer obnovy možno pripravovať iba na základe výskumov a inej prípravnej dokumentácie a projektovej dokumentácie. V rozhodnutí o zámere obnovy krajský pamiatkový úrad zároveň uloží vlastníčkovi kultúrnej pamiatky povinnosť oznámiť krajskému pamiatkovému úradu vopred začiatok obnovy a predpokladaný koniec obnovy.

K žiadosti o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy priloží vlastník zámer obnovy, ktorý obsahuje identifikačné údaje o kultúrnej pamiatke, majetkovoprávne údaje o kultúrnej pamiatke, plánované budúce využitie kultúrnej pamiatky a špecifikáciu predpokladaných zmien kultúrnej pamiatky.

Reštaurovanie kultúrnej pamiatky

Reštaurovanie kultúrnej pamiatky alebo jej časti je osobitným druhom obnovy. Reštaurovanie môže vlastník pripravovať iba na základe predchádzajúceho rozhodnutia krajského pamiatkového úradu o zámere na reštaurovanie.

K žiadosti o rozhodnutie o zámere na reštaurovanie priloží vlastník zámer na reštaurovanie, ktorý obsahuje údaje o kultúrnej pamiatke, údaje o vlastníčkovi a vymedzenie a odôvodnenie reštaurátorského zásahu.

Druh reštaurátorskej dokumentácie, rozsah reštaurátorských výskumov, druh, rozsah a podmienky vykonáva-

nia reštaurátorských prác určí krajský pamiatkový úrad v rozhodnutí o zámere na reštaurovanie v prípade nehnuteľnej kultúrnej pamiatky najneskôr v rozhodnutí o prípravnej dokumentácii obnovy kultúrnej pamiatky.

Reštaurátorská dokumentácia je súčasťou reštaurovania a spracúva sa v dvoch stupňoch:

- a) správa z reštaurátorského výskumu a návrh na reštaurovanie,
- b) dokumentácia vykonaných reštaurátorských prác.

Krajský pamiatkový úrad vydá osobitné rozhodnutie o každom stupni reštaurátorskej dokumentácie; o správe z reštaurátorského výskumu môže vydať samostatné rozhodnutie.

V priebehu reštaurovania vykonáva krajský pamiatkový úrad štátny pamiatkový dohľad. Ak sa zistili nové skutočnosti alebo nedostatky, následkom ktorých by mohlo dôjsť k ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky, krajský pamiatkový úrad rozhodnutím dotknuté práce zastaví.

Ak v priebehu reštaurovania dôjde k novým skutočnostiam alebo k odkrytiu nepredpokladaného nálezu, zodpovedný reštaurátor je povinný práce prerušiť až do vydania rozhodnutia krajského pamiatkového úradu. Krajský pamiatkový úrad rozhodne o ďalšom postupe najneskôr do troch pracovných dní od prerušenia prác.

Krajský pamiatkový úrad si po vydaní rozhodnutia ponechá jedno vyhotovenie návrhu na reštaurovanie na

vykonávanie štátneho pamiatkového dohľadu. Po skončení reštaurovania je vlastník povinný do 60 dní krajskému

pamiatkovému úradu odovzdať bezplatne jedno vyhotovenie dokumentácie vykonaných reštaurátorských prác.

Zoznam použitej literatúry

- Zákon č. 455/1991 Z. z. o živnostenskom podnikaní
- Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- Obchodný zákonník č. 513/1991 Z. z.
- Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu
- Zákon č. 178/1998 Z. z. podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky
- Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 595/2003 Z. z. Zákon o dani z príjmov
- Zákon č. 289/2008 Z. z. Zákon o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992

- Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe (platný od 07.06.2022, účinný od 01.04.2024)
- Zákon č. 49/2002 Z. z. Zákon o ochrane pamiatkového fondu
- Vyhláška MH SR č. 277/2008 Z. z. ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried
- Vyhláška č. 125/1995 Z. z., ktorou sa upravuje kategorizácia pohostinských prevádzkarní a klasifikačné znaky na ich zaradovanie do skupín a kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaradovanie do tried
- Vyhláška č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- <https://www.podnikajte.sk/start-podnikania>
- <https://www.mhsr.sk/podnikatel-ske-prostredie/zivotne-situacie-podnikatelov/zaciatok-podnikania/oznamovacie-povinnosti-po-registracii-podnikania/zriadenie-prevadzkarne>

- https://www.npc.sk/media/uploads/files/Prev%C3%A1dzka_ubytovaciego_zariadenia_09-2019_CLR.pdf

- https://www.slovensko.sk/sk/agency/agenda/_stavanie1
- fotografie: unsplash.com

Prijímateľ: Mesto Filakovo

Názov projektu: Podpora rozvoja a optimalizácie verejných politík
v samosprávach okresu Lučenec

Názov aktivity projektu: Optimalizácia verejných politík – Manuály
na 5 oblastí kompetencií samospráv

Začiatok aktivity: 05/2021

Koniec aktivity: 10/2023

OP EVS DOP-PO1-SC1.1-2019-2 314011APX2

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

OP EVS DOP-PO1-SC1.1-2019-2 314011APX2

**Podpora rozvoja a optimalizácie verejných politík
v samosprávach okresu Lučenec**

Európska únia
Európsky sociálny fond

Prijímatel': *Mesto Fil'akovo*

Názov projektu: *Podpora rozvoja a optimalizácie verejných politík v samosprávach okresu Lučenec*

Názov aktivity projektu: *Optimalizácia verejných politík – Manuály na 5 oblastí kompetencií samospráv*

Začiatok aktivity: *05/2021*

Koniec aktivity: *10/2023*

OP EVS DOP-PO1-SC1.1-2019-2 314011APX2

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.